

quibuscūq; reb⁹ cū gratiarū actōe | qz
q vult alia impetrare grat⁹ debet esse de
pteritis. vñ Criso. sup matth. gratiarum
actio est inuitatio ad plus dandū | peti
tiones vestre innotescāt apud deū | .i. ita
feruētes sint vt ad deū pueniant | et par
dei | .i. de⁹ qui est par et quies mentis | q
exuperat | .i. excedit | omnē sensum | Am.
id est omnē intellectū tā angelicū qz hu
manū | custodiat corda vestra | .i. volun
tates vestras in bono | et intelligēcias ve
stras in christo iesu dño nostro | Gor. vt
nichil extra ipm appetatis vel intelligatis

**In nocte natiuitatis domini
ad primā missas epla ad tytū. iij.**

Apparuit enim
gratia saluatoris nostri
oib⁹ hoib⁹ erudiens
nos. vt abnegātes impietates et
secularia desideria. sobrie et iuste
et pie viuam⁹ in hoc seculo expe
ctantes beatā spem et aduentū
glorie magni dei et saluatoris
nostri iesu christi. Qui dedit se
metipsum p nobis vt nos redi
meret ab omni iniquitate. et mū
dar⁹ sibi pplm acceptabilē secta
torem bonorū operū. hec loque
re et exhortare in christo iesu do
mino nostro.

Apparuit enim
gratia saluatoris nostri zc. hō
die ab ecclesia dei celebrat⁹ na
tiuitas dñi sicut christ⁹ dñs noster d vir
ginem maria nat⁹ est verus de⁹ et ver⁹ hō
in quo magnā misericordiā hoib⁹ ostē
dit. qz nō ex opibus iusticie q fecim⁹ nos.
sed p magnā misericordiā suā saluos
nos fecit. Ergo apls p dāulus in officio
primē misse q in media nocte celebrat⁹ in
sinuat dei misericordiā nobis exhibitā
dicēs | Apparuit gratia dei zc. Ante mi

tū illi⁹ eplē scribit fact⁹ pau. exhortādo
tytū discipulū suū. d. loqre q decet sanas
doctrinā. senes vt sobrii sint pudici pri
dētes sani i fide. i dilectōe et patiēcia. Et
oib⁹ teipm pbe exēplū bonorū opm Tūc
seqt pñs eplā | appuit ei grāia dei et salua
toris nostri | Iy. in carne p nobis assūpta
| oib⁹ hoib⁹ | gor. i. ad vtilitatē oīm hoīz
| erudiēs nos | iho et exēplo | vt abnegā
tes impietate | Iy. i. ydolatriā sic et p opo
sitiū pietas dñi cūle⁹ diuin⁹ | et scāria desu
deria | Iy. q tēdūt ad diuinitas et honores
et delicias corpis | sobrie | Iy. in nobis | et
iuste | ad primū | et pie | ad deū | viuam⁹
i hoc seculo | .i. in mūdo fragili et trāsito
rio | expectātes beatā spem | .i. beatitudi
nē speratā vt p hoc libent⁹ et facili⁹ faci
amus bona opa | et aduentū glorie | id ē
manifestatōem gloriofam | magni dei et
saluatoris nostri iesu christi | Gor. i. ad
uentū christi ad iudiciū q est magn⁹ de
us et saluator noster. Itā in primo adue
ntu venit vt puer paruul⁹. In secūdo ad
uentu veniet vt de⁹ magnus cū potesta
te et maiestate | Qui | supple christus | de
dit | grāia et sine meritis | semetipm | in p
ciū et nullā aliā creaturā | pro nobis | ad
bucinimias | vt nos redimeret | p pccū
sanguinis | ab omni iniquitate | tā actu
ali qz originali | et mundaret sibi pplm | p
sacramentū baptisimi | acceptabilē | id ē
gratū p charitatē | sectatōre bonorū ope
rum | Iy. ita q gratia q datur in baptis
mo. non dat inuacūū. sed ad bene opan
dum | Hec loquere | Iy. ignorantes do
cendo | et exhortare | iā sciētes ad melius
inducēdo | in christo iesu dño nostro |

**In secunda missa natiuitatis
christi epistola ad tytū. iij.**

Apparuit beni
gnitas et humanitas
saluatoris nostri dei nō
ex operib⁹ iusticie que

fecimus nos. s; secundū suāz mi-
sericordiaz saluos nos fecit. per
lauacrū regeneratōis et renoua-
tionis spūs sancti. quē effudit in
nos abunde. per iesū christū sal-
uatores nostrū. vt iustificati gra-
tia ipsius heredes simus secundū
spem vite eterne in christo iesu
domino nostro.

Apparuit beni-
gnitas et humanitas scilicet ad ty-
rum. iij. Ante initium illi⁹ eplē
scribit sanctus Iudas tyro discipulo suo
dicens. Loqre et exhortare illos principi-
bus et potestatib⁹ subditos esse. ad omē
op⁹ bonū paratos esse. et post pauca seq-
tū eplā hodierna. Apparuit benignitas
et humanitas saluatoris nostri dei. q; ma-
gnā misericordiā nobis de⁹ exhibuit in
hoc q; p nobis humanitatē assūpsit. nō
ex opibus iusticie q; fecimus nos. S; or.
q; nulla bona fecim⁹. imo potius cū i-
mici essem⁹ recōciliati sum⁹ deo. s; fm
suā misericordiā nos saluos fecit. Iy. sa-
lus enī eīna excedit totaliter facultatem
humane nature. ppter qd nō p̄t attinge-
re eā q̄s nisi ex largitate diuine misericor-
die. plauacrū regeneratōis. i. baptis-
mi p quē fit regeneratio a culpa. Generatō
enī inqnat. ps. l. Ecce enī in iniquitatib⁹ cō-
cept⁹ sū zc. S; regeneratio lauat. Job. iij.
Ipsi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ et spiritu nō
potest intrare in regnū dei. et renouatō
nis spūs sancti. q; spūs sanctus in baptis-
mo dat⁹. terminat vitā veterē q̄ est sub
peccato et inchoat nouā q̄ est sub gratia
quē effudit in nos abunde. Iy. ad deletō-
nē oīm peccatorū et copīā virtutū. p ie-
sum christū saluatōrē nostrū. Iy. ex cui⁹
passiōe bz efficacīā sacramētū baptis-
mi. [vt iustificati gratia ipi⁹ heredes sum⁹]
Iy. q; gratia facit nos filios dei adopti-
uos et heredes regni. fm spem in plen-

ti vite eterne. scilicet in futuro.

In die natiuitatis domini ad
summā missam eplā ad hebre. j.

Multipharie mul-
tisq; modis olim deus lo-
quens patribus in prophetis no-
uissime dieb⁹ istis locutus est no-
bis i filio. quē cōstituit heredem
vniuersorū per quē fecit et secu-
la. Qui cū sit splendor glorie et fi-
gura substātie ei⁹. portatq; omia
verbo virtutis sue purgationem
peccatorū faciēs sedet ad dexte-
rā maiestatis in excelsis. tāto me-
lior angelis effectus. quāto diffe-
renti⁹ p̄e illis nomē hereditauit
Qui enī dixit aliquādo angelorū
filii⁹ me⁹ es tu. ego hodie genui te
Et rursū. Ego ero illi in patrē. et
ipse erit michi in filiū. Et cū ite-
rū introducit primogenitū in or-
bem terre dicit. Et adorent cum
oēs angeli dei. Ad angelos qui
dem dicit. Qui facit angelos su-
os spirit⁹. et mistros suos flamā
ignis. Ad filiū autē. Thron⁹ tuus
de⁹ in seculū seculi. virga equita-
tis. virga regni tui. Bilexisti iusti-
ciam et odisti iniquitatē. propte-
rea vixit te deus de⁹ tu⁹ oleo ex-
ultatōis p̄e participib⁹ tuis. Et
tu in principio domie terrā fun-
dasti. et opera manū tuarū sūt
celi. Ipsi peribūt. tu autē perma-
nebis et oēs vt vestimētus vete-
rascunt. et velut amictū mutabīs
eos et mutabūtur. Tu at idē ip-
se es et anni tui nō deficient.

Multipharie mul-
tisq; modis ad Hebre. j. ca. Hāc
epistolam scribit sanctus Iudas
lūs ad hebreos. Et hebrei sunt qui sunt

omnibus sanctis qui d plenitudine tua
participat. Et tu domine scilicet fili dei.
in principio rex creandaz terrā fun-
dasti id est creasti et opa manū tuaz
sunt celi. Gor. et dicuntur celi specialiter
opera manū ei. qz in ipsis maxime re-
lucet eius potentia et bonitas. Potētia
in magnitudine. Bonitas in utilitate.
Ipsi celi peribūt quantū ad formam
nō quantū ad substantiā tu aut perma-
nebis scz immutabilis et omnes celi
aerei vt vestimentū vetera scēt. Gor. id
est ad interitū accedēt et velut amictus
mutabis eos et mutabunt in nouam fi-
guram. Unde Apo. xxi. Audi celos no-
uos et terrā nouā tu autē scilicet deus
fili idem ipse es omnino immutabilis
et anni tui nō deficient id est eternitas
tua non habet finem.

Dominica infra octauas nati-
uitatis domini. ad gal. iiii.

Fratres quan-
to tempore heres par-
uulus est. nichil differt
a seruo cū sit dominus
omniū. sed sub tutoribus est et
actoribz vsqz ad presinitū tempus
a patre. Ita et nos cū essemus
paruuli sub elemētis mundi era-
mus seruiētes. Et vbi venit ple-
nitude temporis. misit deus filius
suū natū ex muliere. factū sub le-
ge vt eos qui sub lege erant redi-
meret. vt adoptionē filiorū dei
reciperem. Quoniā aut estis fi-
lij dei. misit deus spiritū filij sui in
corda nostra clamantē. Abba pa-
ter. Itaqz iā nō est seruus sz fili-
us. si filius et heres per deū.

Quanto tempo-
re zc. ad gala. iiii. Ante initi-
um illius epistole scribit san-

ctus Paulus dicens. Omnes enī vos
vnū corp⁹ estis in christo iesu. Si autē
vos christi. ergo semen abrahe sū pmissi-
onem heredes. Tunc statim sequit epu-
stola hodierna. Quāto tempore heres zc.
Hanc aut epistolā scripsit sanct⁹ Pau-
lus ad gala. Et galathe sūt greci. Et ga-
lathia est nomē regionis grecie. Ex illo
sacro tpe natiuitatis christi sancta ma-
e ecclesia recolit qliter ille sine estimatōne
mag⁹ est. p nobis paruulus factus sit.
Tunc epistola et euangelū pcordant. qz
euangelū dicit quō puer iesus crescebat
et pfortabat plen⁹ sapiētia et gratia. Sic
apostol⁹ Paul⁹ in eplā hodierna expri-
mit effectū et utilitatē dominice natiuita-
tis christi sū carnē qz de seruitute transi-
uimus in filiorū adoptionē sicut patz in
plenti epistola vnde dicit. Fratres. Quā-
to tpe. Ain. id est p quantū temp⁹ be-
res id est filius cui de iure debet heredi-
tas paruul⁹ est scz infra annos discre-
tionis. nichil differt a seruo. Gor. qz ad
modū serui cogit. nec habet aliquā pote-
statem rex suaz cū sit domin⁹ omniū
scilicet bonoz paternoz sed sub tutori-
bus et actoribz est. Gor. Tutores dicun-
tur qui eū tuent pira aduersarios. Actor-
es qui agūt causas eius. vsqz ad pini-
tum temp⁹ a patre. Iy. id est vsqz ad eta-
tem adultā ita et nos cū essem⁹ paruuli
Ain. in intellectu et sapiētia sub elemen-
tis mundi hui⁹ eram⁹ seruientes. Gor.
id est subiecti seruituti legis. Sciendū
qz legales obseruantie fuerunt figure di-
sponētes ad christū. ideo in eius aduētū
sunt dimisse. Ergo subdit. Et vbi venit
plenitudo tps id est temp⁹ gratie mi-
sit de⁹ filiū suū nō angelū natū ex mu-
liere. Iy. quantū ad corp⁹ sumptum de
maria virgine factum sub lege qz vo-
luit legalia seruare vt eos qui sub lege
erant. Iy. scilicet legalibz obseruantijs
obligati redimeret p passionem suam.

ut adoptionē filiorū reciperem? scilicet
p̄ christū qui est naturalis fili⁹ dei. quo
niā autē estis filij dei. misit de⁹ spiritū filij
sui. Iy. i. spiritū sanctū. qui dicitur spiritus
filij. sicut et patris. ex eo q̄ p̄cedit ab vtro
q̄ in corda vestra. p̄ infusionem gratie
clamantes abba pater. i. pater noster.
Itaq̄ iā nō est seru⁹ s̄ fili⁹. Iy. quicūq̄
fideliter p̄fiteri deū patrē. q̄ si fili⁹. Ain.
in p̄senti p̄ gratiā. et heres. s̄ erit in fu
turo. p̄ deū. qui ip̄m adoptauit in
heredem celestis patrie.

In festo circūcisionis domini
ad gala. iij.

Priusquā ueni
ret fides sub lege custo
diebamur. cōclusi i eas
fidē que reuelāda erat. Itaq̄ lex
pedagog⁹ noster fuit i christo ut
ex fide iustificemur. Et vbi venit
fides. iā nō sub pedagogo sum⁹.
Dēs enī filij dei estis per fidem
que est in christo iesu. Quicūq̄
enī in christo baptizati estis chri
stū induistis. Iā nō est iudeus neq̄
grec⁹. nō est seru⁹ neq̄ liber. non
est mascul⁹ neq̄ femina. oēs enī
vos vnū estis in christo iesu. Si
autē vos christi. ergo abrahe semē
estis secundū p̄missionē heredes.
Bico autē. Quāto tempore heres
parvul⁹ est nichil differt a seruo.
cū sit domin⁹ oīm sed sub tutori
bus est et actoribus vsq̄ ad pre
finitum tempus a patre.

Priusquā ueni
ret fides sub lege custodie
bamur ad Gala. iij. Ante ini
tū illi⁹ epistole scribit sanct⁹ Paul⁹ in
eodē capitulo dicens. Credidit abraham
deo et reputat⁹ est ei ad iusticiā. Tūc se
quitur epistola hodierna. Priusq̄ ve

niret fides. Quia hodie agit de circūci
sione dñi. et in veteri testamento hoc fecit
circūcisio q̄d hodie facit baptism⁹. Idē
terq̄ q̄ ianuā celi nō aperuit. s̄ circūcisi
venerūt ad limbū sanctorū patrum et ibi ex
pectabāt aduentū christi. Baptizati autē
iā absq̄ vllō medio euolūt ad celū. q̄d i
hoc figuratum fuit. q̄ christo baptizato
celū apertū est sup̄ ip̄m. An euangeliz
et eplā p̄cordāt. q̄ euangeliz dicit de cir
cūcisione. similiter et in eplā habet de cir
cūcisione et de baptismo q̄ dat loco circū
cisionis. An dicit apl⁹ Paul⁹. Fratres
priusq̄ veniret fides. Iy. s̄ reuelata et
explicata i euāgelio. sub lege custodie
bamur. Cor. i. sub legis onere. cōclusi
i timore legis ligati et cōpressi ne deflu
erem⁹ ad vicia. in eā fidē que reuelāda
erat. tpe gr̄ie. Sciendū est q̄ eadē fides
est i nouo et veti testamēto. s̄ in veti erat
ip̄licita et figuris velata. in nouo vō ex
p̄licita et reuelata. Itaq̄ lex pedagog⁹
noster fuit i christo iesu. Iy. i. ad christū
disponēs sicut pedagog⁹ disponit pue
rū ad vīrē tpe fuit habēdā. puulorū est
habere pedagogos quosq̄ crescūt i viros
p̄fectos q̄ eos ad recta dirigūt timore pe
narū. ut ex fide. Iy. reuelata. iustifice
mur. iusticia ifusa. Et vbi venit fides.
i. postq̄ reuelata est fides christi q̄ erat
occulta antiq̄s p̄rib⁹. iā nō sub pedago
go sum⁹. Cor. i. sub coactōe et seruitute
legis. s̄ sub āgelica libertate. Iy. sic puer
adueniēte etate adulta. iā nō est ampli⁹
sub pedagogi disciplina. et eadē rōne ad
ueniēte euāgelio cessat legalia. Dēs eiz
filij dei estis. Cor. nō fui. p̄ fidē q̄ est in
christo iesu. Fides ei facit filiū dei. Job. i.
Dedit eis p̄tēz filios dei fieri his q̄ cre
dūt i noīe ei⁹. Quicūq̄ ei in christo ba
ptizati estis. i. i fide iesu christi. christū i
duistis. i. christo p̄formet̄ sc̄i estis p̄ vīrē
p̄formit̄ et sacramēti susceptōes. Paul⁹
era eiz vestis ē idū christi. ipe enī est sol